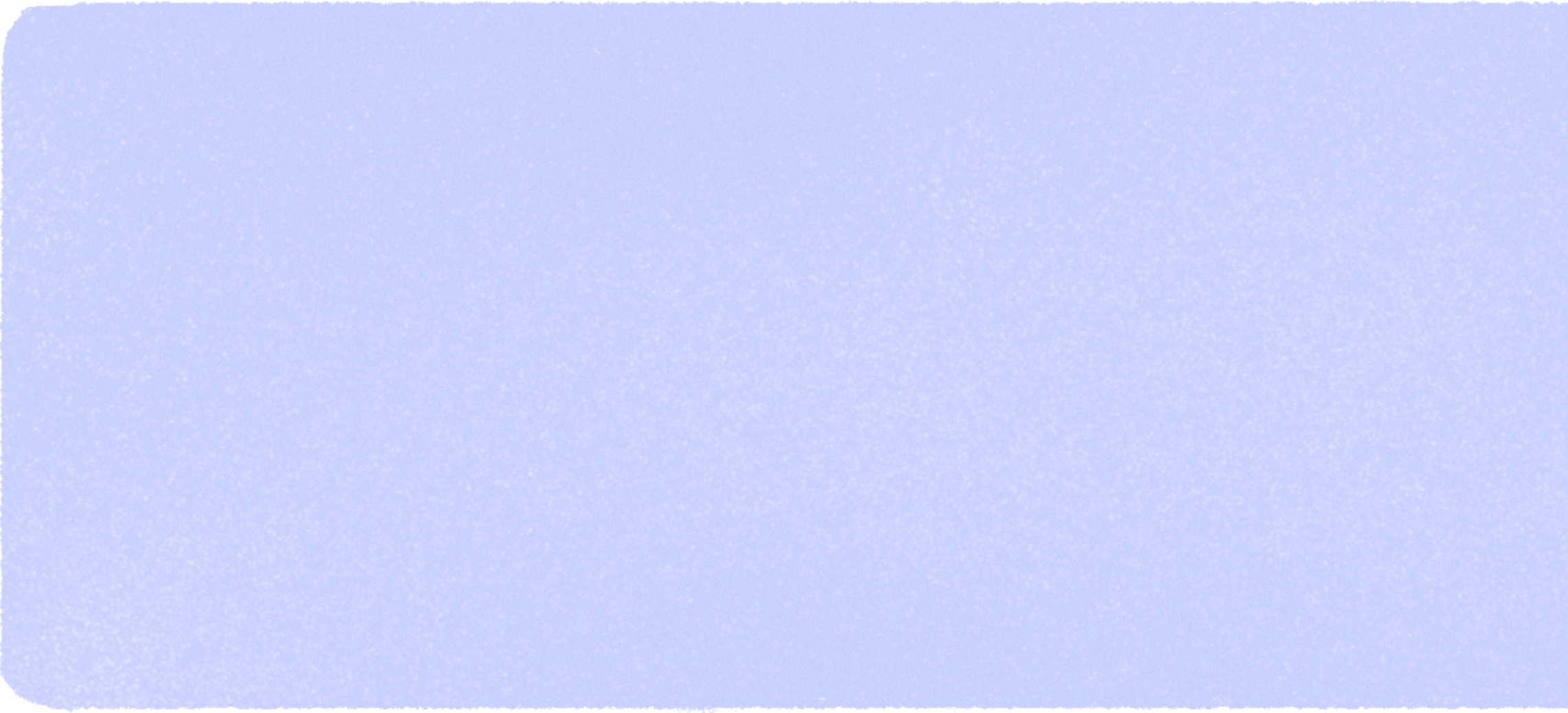

VODIČ ZA UPOTREBU SISTEMA ZA UPRAVLJANJE
ČASOPISIMA U OTVORENOM PRISTUPU

Nadina Grebović-Lendo, autorica teksta
Martina Maksimkov i Valentina Popović, stručna redakcija
Adin Alispahić i Adna Šišić, dizajn
Jelena Radovanović, marketing i promocija

SADRŽAJ

UVOD

ZAŠTO OJS?

POKRETANJE OJS

ŠTA JE DOI, ŠTA CC LICENCA, A ŠTA LOCKSS?

DOBRE PRAKSE IZ NAŠEG OKRUŽENJA

ZELENE TEHNOLOGIJE

UVOD

Sistem za upravljanje časopisima otvorenog koda (eng. Open Journal System, OJS) dio je univerzitetske inicijative Public Knowledge Project (PKP), koja razvija besplatan softver otvorenog koda i provodi istraživanja s ciljem poboljšanja kvaliteta naučnog izdavaštva.

S obzirom na to da je riječ o naučnom izdavaštvu, OJS je posebno interesantan univerzitetima i naučnim institucijama. S razvojem pokreta otvorenog pristupa, OJS je prepoznat kao koristan alat za ispunjavanje osnovnih kriterija procjene naučnih časopisa.

Imajući u vidu da otvoreni pristup podrazumijeva namjeru da se naučne informacije učine dostupnim korisnicima na internetu bez naplate i ograničenja, OJS omogućava časopisima u otvorenom pristupu da budu vidljiviji na mreži i da lakše prate procese indeksiranja časopisa u bazama podataka.

Cilj toolkit-a je upoznati bibliotekare i urednike časopisa o mogućnostima koje nudi OJS.

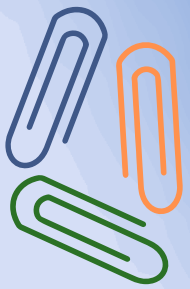

7 KRITERIJA ZA PROCJENU NAUČNIH ČASOPISA PREMA ZWEMER-U

- Visoki standardi pri prihvaćanju rukopisa
- Reprezentativni uređivački odbor s odgovarajućom zastupljenošću stručnjaka pojedinih disciplina
- Pouzdan i strog postupak recenzije
- Redovitost izlaženja
- Indeksiranost u glavnim bibliografskim bazama podataka
- Visok stupanj povjerenja čitatelja u objavljeni sadržaj
- Visoka učestalost citiranja u drugim časopisima

ZAŠTO OJS?

#2

Open Journal System (OJS) je besplatan softver otvorenog koda
za upravljanje časopisima.

co-lib.

- [illegible]

- OJS omogućava izdavačima da objavljuju članke u elektronskom formatu
- radovi su dostupni korisnicima putem veb stranice časopisa, gdje se mogu pretraživati, pregledavati i preuzimati
- OJS omogućava registraciju korisnika i upravljanje njihovim pristupom
- autori mogu pratiti status radova, a čitatelji se mogu pretplatiti na časopise ili primati obavijesti o novim izdanjima
- OJS pruža mogućnosti za dodavanje metapodataka člancima kako bi bili pretraživi i indeksirani u relevantnim bazama podataka i servisima (PKP, 2024)

#3

POKRETANJE OJS

co-lib.

Ukoliko ne posjedujete vještine i kompetencije potrebne za instalaciju softvera, potrebno je da se obratite IT stručnjaku!

Preporuka za sastav tima: urednik, uredništvo, IT stručnjak i sistemski bibliotekar

Oficijelna veb stranica PKP

<https://pkp.sfu.ca/>

Nakon registracije domene, odabira hostinga i preuzimanja softvera s oficijelne PKP veb stranice, pristupa se instalaciji softvera.

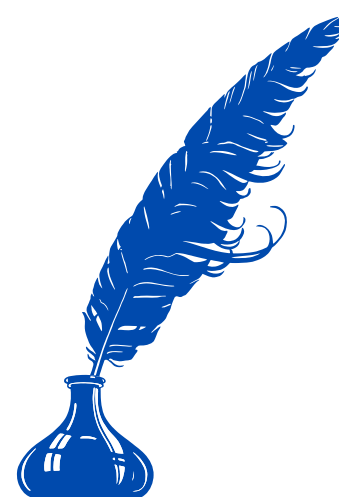
Kreiranje časopisa na OJS je korak koji dolazi nakon instalacije softvera. *User friendly* okolina omogućava vam da, bez poznavanja programiranja, veb dizajniranja i sličnih vještina, kreirate menije i dodijelite uloge učesnicima u izdavačkom procesu vašeg časopis.

Za dodatne upute o pogledajte video sadržaje na oficijelnom YouTube kanalu PKP inicijative: <https://www.youtube.com/@PublicKnowledgeProj>

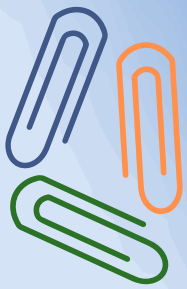
OJS možete koristiti u potpunosti na način da ćete pratiti cjelokupan izdavački proces kroz sistem, od prijave rukopisa preko recenzije i objavljivanja ili koristiti ga samo u svrhu arhiviranja objavljenih brojeva časopisa.

Savjet više

U procesu arhiviranja brojeva časopisa, važno je razdvojiti članke i dodijeliti pojedinačne metapodatke za svaki članak. Osnovni skup metapodataka podrazumijeva: autora/e, afilijaciju, naslov, sažetak i ključne riječi.

ŠTA JE DOI, ŠTA CC LICENCA, A ŠTA LOCKSS?

#4

DOI, CC licenca i LOCKSS su ključni pojmovi u svijetu digitalnih informacija i zaštite autorskih prava.

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY

LOCKSS je sistem za dugoročno očuvanje digitalnih sadržaja, uključujući elektronske knjige, časopisi i druge elektronske publikacije. Razvijen je s ciljem osiguravanja da digitalni materijali ostanu dostupni i čitljivi i u slučaju gubitka podataka uslijed prijetnji kao što su propadanja medija, kvara na hardveru, prirodne katastrofa ili ljudskih grešaka

Sve o LOCKSS: <https://www.lockss.org/>

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY](#)

#5

DOBRE PRAKSE IZ
NAŠEG OKRUŽENJA

co-lib.

Pogledajte kako drugi rade u OJS kako biste naučili najbolje prakse, izbjegli uobičajene greške i unaprijedili svoj proces upravljanja naučnim časopisima.

Bosna i Hercegovina

<https://ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovi/index>

RegisterLogin

Journal of the Faculty of Philosophy in Sarajevo / Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu, ISSN 2303-6990 on-line

CurrentArchivesAnnouncementsAboutFormsSubmissionsSearch

Home / Archives

Archives

Journal of the Faculty of Philosophy in Sarajevo / Radovi Filozofskog fakulteta u Sarajevu
No. 26 (2023)

Information

For Readers

For Authors

For Librarians

Keywords

Italian, death, Serbian, anxiety, translation, character, teaching, poetry, Book review, book review, identity, Bosnia, practical thinking, prose

Hrvatska

<https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/fluminensia>

FLUMINENSIA : časopis za filološka istraživanja

Trenutni brojArhivaObavijestiO časopisu

Traži

O časopisu

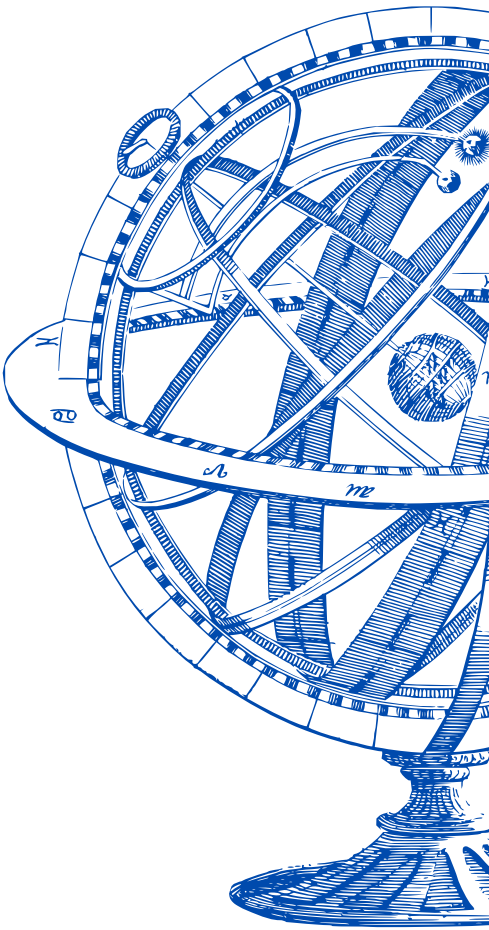
Fluminensia je časopis za filološka istraživanja što ga od 1989. kontinuirano dvaput godišnje objavljuje Odsjek za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Tematski pokriva područje filologije i obuhvaća radove iz područja jezikoslovlja, u prvom redu kroatističkoga (dijalektološke, povijesnojezične, standardološke kroatističke i komparativne studije), iz područja književnosti (povijesti književnosti, teorije književnosti i stilistike), kao i prikaze netom objavljenih djela iz svih nabrojanih područja (temeljite i vrlo stručne prikaze isključivo znanstvenih publikacija). Svaki se članak šalje na recenziju dvama recenzentima, nerijetko i stranim. U slučaju opozitnih recenzija, procijeni li Uredništvo potrebnim, članak se šalje i trećemu recenzentu, a na koncu Uredništvo donosi zaključnu ocjenu. Uredništvo odbija radove neadekvatne sadržajem ili vrijednošću bez recenzentskog postupka.

Indeksiranost časopisa i baze cjelovitih tekstova: ESCI (WoS), CSA Linguistic and Language Behavior Abstracts, MLA International Bibliography, Linguistic Bibliography, Bibliography of Slavic Linguistics, European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS), SCOPUS, ULRICHSWEB, Central and Eastern European Academic Source (CEEOL), ARHIV FILIOL, SCOPUS, Bibliography of Slavonic Studies (BOS), URBAN, HAW

Jezik / Language

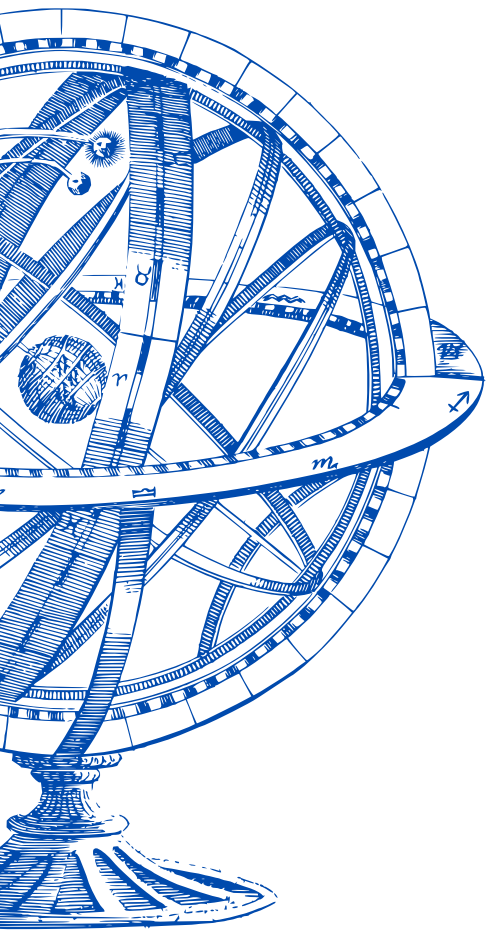
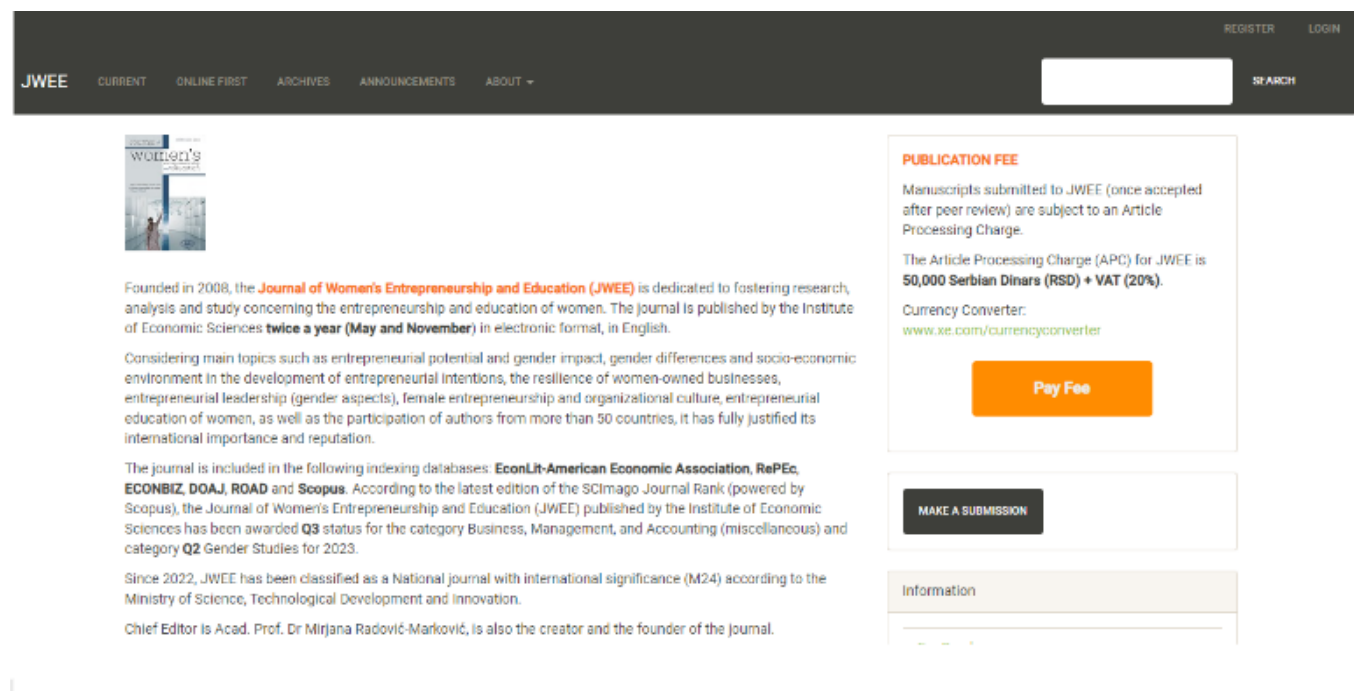
English

Hrvatski

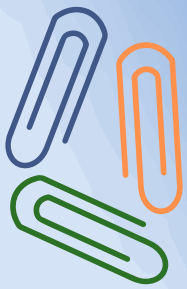

Srbija

<https://www.library.ien.bg.ac.rs/index.php/jwee>

ZELENE TEHNOLOGIJE

#6

OJS omogućava digitalnu distribuciju časopisa, eliminirajući potrebu za štampanjem i distribucijom fizičkih primjeraka, čime se značajno smanjuje upotreba papira.

co-lib.

Ova praksa doprinosi očuvanju prirodnih resursa, kao što su voda i energija potrebni za proizvodnju papira. Digitalna distribucija također smanjuje emisiju ugljen-dioksida povezanu s transportom fizičkih primjeraka, čime se smanjuje zagađenje vazduha. Digitalno arhiviranje i distribucija omogućavaju lakšu pretragu i pristup informacijama, smanjujući potrebu za fizičkim skladištenjem. OJS platforma podržava održivost i ekološku odgovornost, unapređujući dostupnost i širenje znanja.

Literatura

- Lockss.org. (2019). LOCKSS. [online] Available at: <https://www.lockss.org/>.
- Open Journal Systems (OJS) -Software -Public Knowledge Project. (2023). Dostupno na: <https://pkp.sfu.ca/software/ojs/13>
- Suber, P. (2016). Otvoreni pristup. Beograd: Clio.
- Zwemer, R. J. (1970). Identification of journal characteristics useful in improving input and output of a retrieval system. Federation Proceedings, 29(5).

